

Suite per a piano VII

per a piano
para piano
for piano
pour piano
für Klavier

Gerard López Boada

Suite per a piano VII

1a edició: juny 2015

© Gerard López Boada

© DINSIC Publicacions Musicals, S.L.
Santa Anna, 10, E 3a - 08002 Barcelona

Disseny coberta: Ludovica Mosca

Maquetació: DINSIC GRÀFIC

Imprès a: Service Point

Pau Casals, 161-163

08820 El Prat de Llobregat (Barcelona)

Dipòsit legal: B 15949-2015

ISMN: 979-0-69210-903-7

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresa la reprografia i el tractament informàtic, i també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita de l'editor o entitat autoritzada, i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

Distribueix: DINSIC Distribucions Musicals, S.L.
Santa Anna, 10, E 3a - 08002 Barcelona
Tel. 00 34-93.318.06.05 - Fax 00 34-93.412.05.01
e-mail: dinsic@dinsic.com
www.dinsic.com - www.dinsic.es - www.dinsic.cat

El *Concurs de Composició per a Piano Dolors Calvet i Prats* (Vilafranca del Penedès, 1907 – Madrid, 1988) es va crear per reconèixer la tasca d'aquesta compositora i pedagoga vilafranquina i per estimular la creació de nou repertori per a la pedagogia del piano. Amb aquest objectiu es va signar un conveni entre: VINSEUM, Museu de les Cultures del Vi de Catalunya, l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès i la Família de Dolors Calvet.

El quart *Concurs de Composició Dolors Calvet i Prats* es va convocar durant l'any 2013 i es va atorgar l'any 2014. El jurat va estar format pels compositors Josep Soler i Sardà (president) i Alejandro Civilotti i pels pianistes Diego Fernández Magdaleno i Montserrat Rios Rallé.

Es van presentar un total de 18 obres i la guanyadora va ser "Suite per a piano VII", la qual fou presentada sota el pseudònim "Tottiko" per Gerard López. Així mateix, va quedar seleccionada, pel seu interès, l'obra "20 petites peces" d'Antoni Besses. Totes dues s'integraran als fons de l'Arxiu Musical de VINSEUM.

Gerard López és pianista i compositor. Titulat en Piano i Composició pel Conservatori Superior de Barcelona amb diversos premis d'honor. Els seus mestres han estat Carme Poch i Luiz de Moura (piano), i Carles Guinovart i David Padrós (composició). Premiat en diversos concursos de piano i de composició va obtenir les titulacions d'Artist Diploma i Master en Piano per la University of Hartford. Ha fet concerts arreu d'Europa i les seves composicions han estat estrenades a Europa, als Estats Units i al Brasil.

Ha col·laborat amb grups de música contemporània ("Bártok", "Sinfonietta", "Barcelona 216" i "Hartt Contemporary Players") i ha realitzat recitals de solista i de cambra a l'Estat Espanyol, Itàlia, França i els Estats Units.

Actualment treballa de professor de música de cambra i pianista repertorista de cant al Conservatori de Sabadell.

Museu de les Cultures
del Vi de Catalunya

VINSEUM

El **Concurso de Composición para Piano Dolors Calvet Prats** nació con la voluntad de estimular la creación de nuevo repertorio para la pedagogía del piano y de dar a conocer la personalidad de Dolors Calvet (Vilafranca del Penedès, 1907 – Madrid, 1988). Por ello, el año 2007, se estableció un convenio entre: VINSEUM, Museo de las Culturas del Vino de Catalunya, el Ayuntamiento de Vilafranca del Penedès y la familia de Dolors Calvet.

El jurado de la cuarta convocatoria lo formaron el compositor Josep Soler Sardà (presidente), el compositor Alejandro Civilotti y los pianistas Diego Fernández Magdaleno y Montserrat Rios Rallé.

Se presentaron 18 obras y la ganadora fue “Suite per a piano VII”, presentada por Gerard López bajo el pseudónimo “Tottiko”. Asimismo, quedó seleccionada la obra: “20 petites peces” de Antoni Besses. Los originales de las dos obras quedan depositados en el Archivo Musical de VINSEUM.

Gerard López es pianista y compositor. Titulado en Piano y Composición por el Conservatorio Superior de Barcelona con diversos premios de honor. Sus maestros han sido Carme Poch y Luiz de Moura (piano), y Carles Guinovart y David Padrós (composició). Premiado en varios concursos de piano y de composición obtuvo las titulaciones Artist Diploma y Master en Piano por la University of Hartford.

Sus composiciones han sido estrenadas en Europa, en los Estados Unidos y en Brasil. Ha colaborado con grupos de música contemporánea (“Bártok”, “Sinfonietta”, “Barcelona 216” y “Hartt Contemporary Players”) y ha realizado recitales de solista y de cámara por el Estado Español, Italia, Francia y los Estados Unidos.

Actualmente trabaja de profesor de música de cámara y de reperturista de canto en el Conservatorio de Sabadell.

Museu de les Cultures
del Vi de Catalunya

VINSEUM

The **Composition Prize for Piano Dolors Calvet Prats** was created to recognize the task of this composer and pedagogue who was born in Vilafranca del Penedès (Barcelona) and died in Madrid and to stimulate the creation of new repertoire for piano pedagogy. This was the goal when VINSEUM, Museum of Wine's Cultures of Catalonia, Ajuntament de Vilafranca del Penedès and Dolors Calvet's family signed the agreement.

The Fourth Contest of Composition Prize for Piano Dolors Calvet Prats took place in 2013 and it was awarded in 2014. The jury was composed by Josep Soler Sardà (President), Alejandro Civilotti, Diego Fernández Magdaleno and Montserrat Rios Rallé.

Eighteen works were presented in its fourth edition and the winner was "Suite per a piano VII", which was presented under the pseudonym "Tottiko" by Gerard López. Another work was selected because its quality: "20 petites peces" by Antoni Besses.

Gerard López is pianist and composer. He got the degree in Piano and Composition in the Upper Conservatoire of Barcelona. His teachers have been Carme Poch and Luiz of Moura (piano), and Carles Guinovart and David Padrós (composition). He has been rewarded in several contests of piano and composition. He obtained the degree Artist Diploma and Master in Piano by the University of Hartford. He has given concerts all over Europe and his compositions have been awarded in Europe, the United States and in Brazil.

He has collaborated with groups of contemporary music ("Bártok", "Sinfonietta", "Barcelona 216" and "Hartt Contemporary Players") and has given solo concerts and chamber music in Spain, Italy, France and the United States.

Currently, he works as a teacher of chamber music and repertoire performer in Sabadell Conservatoire .

Museu de les Cultures
del Vi de Catalunya

VINSEUM

Notes del compositor

“Suite per piano VII” és l'intent d'apropar la música contemporània –potser hauria de dir “les diverses músiques contemporànies”– a l'estudiant de piano de grau professional. Per a fer-ho, he compost nou obres de petit format escrites en diferents “estils” (des de música minimalista fins a l'atonalitat passant pel neoclassicisme, el jazz i la música neo-romàntica.)

Cadascuna d'aquestes petites obres treballa un paràmetre bàsic de la música de tots els temps: registre, modulació, estructura, contrapunt, harmonia, melodia, dinàmica, textura i ritme. Per treballar aquests aspectes del pensament musical he tingut presents diferents compositors de la història de la música que exemplifiquen cadascun dels aspectes als quals faig referència. Per exemple, he emprat cites de Mahler per parlar del registre, de Franck per parlar de modulació, de Bach per parlar d'estructura, de Txaikovsky pel tema de la melodia... De totes formes, cada autor ha estat citat de forma diferent: en algun cas, com el de Mahler, mitjançant l'ús de fragments musicals seus, però en altres casos imitant l'estil compositiu del compositor, com en el cas de Bartók o de Pärt.

A continuació passaré a analitzar cadascun dels números i explicaré com els he pensat i quina és la idea de fons.

Registre

Aquesta peça és una petita obra atonal pensada a partir de fragments musicals de Mahler que admiro especialment. L'obra comença amb una secció contrapuntística a quatre veus sobre la melodia popular “Frère Jacques” però a la manera de la Simfonia Titan, o sigui, en mode menor. Els tons en els quals apareix el tema popular són Re menor (contralt), Do menor (soprano), Do sostingut menor en moviment contrari (tenor) i Re sostingut menor en moviment contrari (baix). L'elecció d'aquests modes tan propers donen com a resultat un passatge molt dissonant i aspre. Durant aquesta secció hi ha un procés en què la música s'inicia en el registre central en dinàmica piano i acaba en els registres extrems de l'instrument en dinàmica fortissimo.

A continuació apareix una altra cita de Mahler: la introducció del primer “lied” dels Kindertotenlieder. En aquest cas, la melodia està respectada tal i com apareix en la partitura original però harmonitzada d'una forma especialment dissonant: amb dues veus a distància de 4ª i 7ª major des de la nota melòdica. En la veu inferior del fragment apareixen quatre notes (Sol, Mi, La i Re) que són les notes del meu nom. Amb aquesta petita broma, vull mostrar la gran identificació i amor que sento amb i per la música de Mahler des de fa molts anys. A continuació faig un petit recordatori dels acords finals

de la primera secció a mode de tancament i passo a mostrar una altra cita mahleriana: un fragment del 4t moviment de la seva 9ª simfonia. L'he emprat perquè és un fragment de registres extrems que em va colpir enormement quan el vaig descobrir ara fa molts anys, per la seva radicalitat de plantejament sonor. Aquest petit fragment ens porta al tema pròpiament del mateix moviment orquestral. Aquest tema deriva altra vegada cap a la introducció dels Kindertotenlieder, però a l'octava baixa (acompanyat amb les notes del meu nom). Finalment, a la coda, mostro diferents elements barrejats a mode de collage: el final del fragment dels Kindertotenlieder (tres acords fa-sol-la), l'acord final de la primera secció en els registres extrems i una nova petita cita de la Titan: el contratema que fa l'oboè damunt del tema de “Frère Jacques”, a l'estil de música tradicional jueva, que sempre he pensat que era un contratema del més ocurrent, com tot el que fa Mahler.

Així doncs, aquí ens trobem amb un exercici sobre el registre musical a partir d'un collage de cites de Mahler transformades.

Modulació

Aquesta peça és un exercici tonal modulatori. La modulació és aquí doncs l'element primordial. Sempre partim de do major i tornem a do major passant pel cercle de quintes, però això ho fem de sis maneres diferents.

En primer lloc, l'obra modula a distància d'una quinta consecutivament partint de la tonalitat de do i tornant a la mateixa tonalitat (do-sol-re-la-mi-fa#-do#-lab-mib-sib-fa i do), per tant fa una volta sense-ra al cercle de quintes. A continuació les tonalitats on es modula són a distància de dues quintes unes de les altres (do-re-mi-fa#-lab-sib i do). Per tant, modula seguint una escala de tons. Després són a distància de tres quintes (do-la-fa#-mib i do). A continuació, de quatre quintes (do-mi-lab i do). Després modula a cinc quintes (do-si-sib-la-lab-sol-fa#-fa-mi-mib-re-reb i do), o sigui, fent una baixada cromàtica sencera d'una octava. I finalment modula a sis quintes de distància, o sigui do-fa# i do. La coda desenvolupa una mica aquesta darrera i estranya modulació més pròpia de Max Reger o del primer Alban Berg.

Estructura

La peça que fa referència a l'element estructural de la música treballa sobre material de J. S. Bach però transformant-lo. De fet, empro el tema de l'Art de la Fuga, que fa així:

1	2	3	4	5	6
1	6	2	5	3	4
4	1	3	6	5	2
4	2	1	5	3	6
6	4	3	2	5	1
6	1	4	5	3	2
2	6	3	1	5	4
2	4	6	5	3	1
1	2	3	4	5	6

1 La tècnica de “permutació en espiral” la vaig crear en l’obra *Permutationen per hang*. Es basa a permutar els números d’una sèrie agafant primer els extrems i anar aproximant-se cap al centre o a l’inrevés. Està basada en el concepte d’“ordre global” de Karl Heinz Stockhausen que depassa la intenció d’aquest treball. Per exemple, la sèrie 1,2,3,4,5 es converteix en 3,2,4,1,5 o en 3,4,2,5,1 o en 1,5,2,4,3 o finalment en 5,1,4,2,3.

L'harmonia utilitzada és bàsicament un seguit d'acords basats en quintes buides. El motiu per fer això és sentimental: la sonoritat de quinta buida sempre m'ha agradat especialment i la trobo particularment relaxant. Hi ha una cita amagada que configura les quintes buides que van apareixent, que és la melodia popular "El testament d'Amèlia". La nota melòdica és la nota superior de cada quinta del registre central. Un ostinato de Do-Sol (corxera, negra i negra amb punt) acompanya tota la peça. De fet, són grups de tres notes (d'1, 2 i 3 corxeres de llargada cada grup) que recorden les tres notes inicials de la melodia popular "El testament d'Amèlia".

Melodia

En la peça que treballa la melodia he volgut retre un petit homenatge a un gran melodista de la història de la música: P. I. Txaikovsky. El tema emprat és una de les seves més inspirades melodies: la del 2on moviment de la 5ª simfonia. Però també, indirectament, he volgut retre un homenatge, aquest més emmascarat, a J. Brahms, ja que he emprat una textura en l'acompanyament que recorda especialment l'Intermezzo op. 119 n. 1, o sigui, un descens continu de tercers majors i menors. El motiu pel qual he fet això és perquè la tercera (sigui major o menor) és l'interval nuclear de la construcció de l'acord tonal (des del s. XVI fins a començaments del XX) i també del llenguatge jazzístic.

Ara bé, aquesta juxtaposició de tercers no respon als paràmetres tonals –tot i que la melodia n'és de tonal– sinó que estan utilitzats de forma atonal lliure. Per tant ens trobem amb sincronies entre les dues mans de tercers o sextes, però també de quartes o de novenes. Així doncs, el llenguatge pretesament tonal és només una formalitat ja que no existeixen funcions tonals ni un discurs organitzat tonal. Podríem definir-ho com que les notes melòdiques generen tercers successives –que són noves melodies– i tot plegat genera harmonies atonals lliures.

Dinàmica

La peça que treballa l'aspecte de la dinàmica és una petita broma basada en l'"Oda a l'alegria" de la 9a Simfonia de Beethoven. La nota superior de cada cluster (alternat entre les dues mans) és la melodia de l'himne de Beethoven. En la primera part de la peça, cada cluster que té el Re de nota superior és tocat fortíssim i a 8a alta. En la segona part, succeeix el mateix però en els clusters de Mi. Aquests clusters destacats, per canvi de registre i de dinàmica, contrasten fortament amb el conjunt de la peça que és d'estil minimal atonal. La llargada de cada cluster es correspon amb els valors rítmics de la melodia original.

Al final hi ha una petita coda que és una referència a una altra obra molt important de Beethoven: les Variacions Diabelli. Els acords descendents són el motiu inicial del tema de les variacions però placat, o sigui, convertit en acord. Els acords que el segueixen són acords mirall, cada un de l'immediat anterior. El motiu final és el mateix motiu que apareix al baix del tema de les variacions.

Textura

En aquesta peça he volgut retre un homenatge a C. Debussy, un dels grans creadors d'ambients orquestrals especialment interessants i rics pel que fa al timbre. El tema emprat és el tema inicial tocat per la flauta del

"Preludi a la migdiada d'un faune".

El procés de construcció ha estat el següent: cada nota del tema, que es toca en la veu aguda i accentuada, genera unes harmonies per quintes justes juxtaposades –a la manera d'"Arc en ciel", de Ligeti– a la vegada que el tema en si del preludi orquestral de Debussy es mostra fragmentat i desordenat al llarg de la peça tot i que es pot reconèixer. El resultat és una textura musical fruit del contrapunt entre els temes emprats i les harmonies per quintes generades.

Ritme

La peça que treballa el ritme està basada un altre cop en la melodia popular "El testament d'Amèlia", que m'agrada especialment. El compàs de tres d'aquesta melodia tradicional està transformat a 7/8, o sigui a 2+2+3 corxeres. És com si el tercer temps hagi estat expandit o hipertrofiat. Lògicament això genera un pols irregular o coix. L'acompanyament emprat és un ostinato que ret homenatge a un dels grans del jazz actual: Chick Corea. En aquest cas, he fet ús d'un llenguatge harmònic basat en acords per quartes.

I. Registre

(Homenatge a Gustav Mahler)

Gerard López Boada

$\text{♩} = 60$
legato

(*)
p

(col pedal)

6
mf *p sub.*

11
f *ff*

15
ff

8va - - - -

Sostenuto Pedal

(*) Simfonia 1, 3er moviment de Mahler, ("Frère Jacques" en mode menor)

II. Modulació

(Homenatge a César Franck)

Gerard López Boada

$\text{♩} = 50$
(*)

(con pedale)

3

p *mf* *p* *pp*

5

p *pp*

7

mf

(*) Modulacions a 1 quinta en més

III. Estructura

(Homenatge a Bach)

Gerard López Boada

$\text{♩} = 60$
(*) *legatissimo*

pp

Sostenuto pedal

(**)

5

9

13

(*) Tema de l'Art de la Fuga, de J.S.Bach

(**) Notes del nom BACH

IV. Contrapunt

(Homenatge a Bartók)

Gerard López Boada

♩ = 136

(*)

(**)

4

5

8

6

12

7

(*) Els segadors, popular catalana ("traduït" a mode octatònic)

(**) Els segadors per moviment contrari

V. Harmonia

(Homenatge a Arvo Pärt)

Gerard López Boada

♩ = 120

simile

p (*brillante*)

(*)

(con pedale)

7

13

19

(*) Testament d'Amèlia, popular catalana

VI. Melodia

(Homenatge a Txaikowsky)

Gerard López Boada

♩ = 50 *molto rubato e espressivo*

8va -----

(*)

con pedale

molto cantabile

(**)

mp

3

5

7

(*) Figuració pianística de l'Intermezzo op.119 n. 1 de J. Brahms

(**) Tema del 2on moviment de la Simfonia 5 de P. I. Txaikowsky

VII. Dinàmica

(Homenatge a Beethoven)

Gerard López Boada

(*) $\text{♩} = 90$
pp

no pedal

2

3

4

(*) Oda a l'alegria de Beethoven (9a simfonia)

(Homenatge a Debussy)

Gerard López Boada

[illegible]

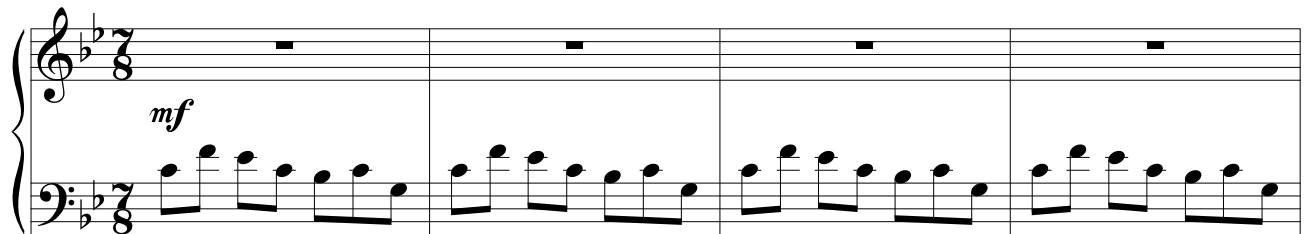
(*) La veu superior és la melodia inicial del "Preludi a la migdiada d'un faune", de Claude Debussy. Aquesta melodia també apareix fragmentada en la veu interna al llarg de la peça.

IX. Ritme

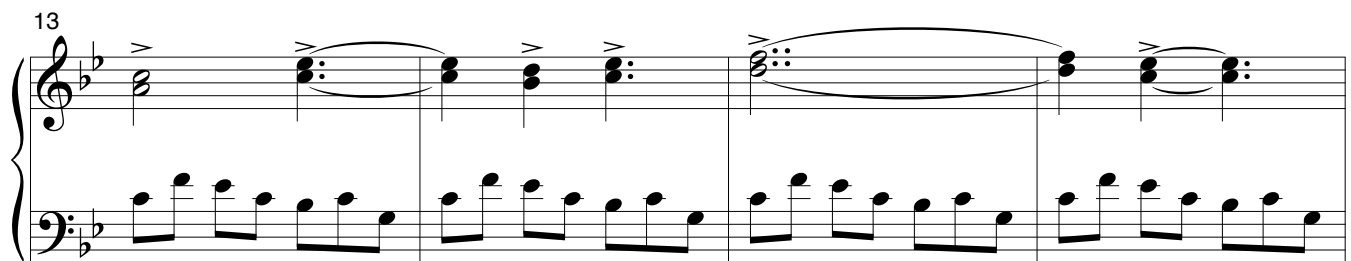
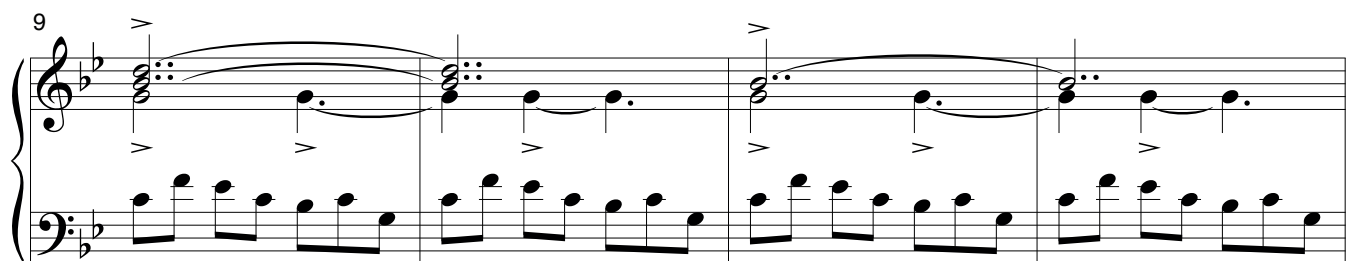
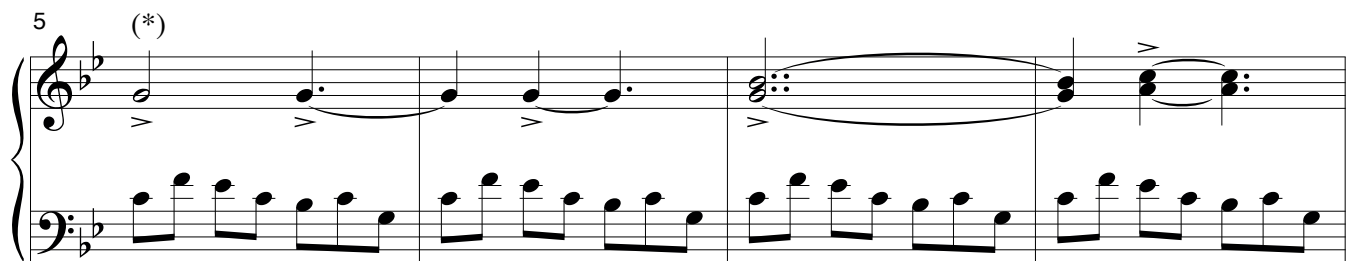
(Homenatge a Chick Corea)

Gerard López Boada

♩ = 172

(no pedal)

(*) Testament d'Amèlia, popular catalana